

NIEREGULARNY PODZIAŁ WARTOŚCI RYTMICZNYCH

O regularnym podziale wartości rytmicznych już uczyliście się. Zajmiemy się teraz podziałem nieregularnym w dwudzielnym (dwójkowym) i trójdzielnym (trójkowym) układzie wartości rytmicznych.

NIEREGULARNY PODZIAŁ w DWUDZIELNYM UKŁADZIE wartości rytmicznych

Regularny podział dwudzielnych (dwójkowych) układów wartości rytmicznych polega na dzieleniu wartości dłuższej na dwie krótsze. W podziale nieregularnym wartość dłuższa dzielona jest na inną ilość wartości.

Grupy powstałe z podziału nieregularnego nazywają się grupami niemiaryowymi.

Jeżeli zamiast na dwie podzielimy na trzy równe części, to powstaje podział nietypowy, czyli nieregularny. Powstała z tego dzielenia wartość - to triola. Ma ona łącznie taki sam czas trwania, jak z podziału regularnego na dwie krótsze wartości.

Triola jest to najczęściej występująca grupa niemiarowa, składa się z trzech zamiast dwóch nut. Jej znakiem graficznym jest klamra z cyfrą "3", przy czym niekiedy nie umieszcza się klamry, pozostawiając tylko "3". Ponieważ każdą wartość można podzielić na trzy krótsze wartości, zamiast na dwie, istnieją triole półnotowe, ćwierćnotowe, ósemkowe, szesnastkowe, trzydziestodwójkowe i sześćdziesięcioczwórkowe.

REGULARNY

NIEREGULARNY

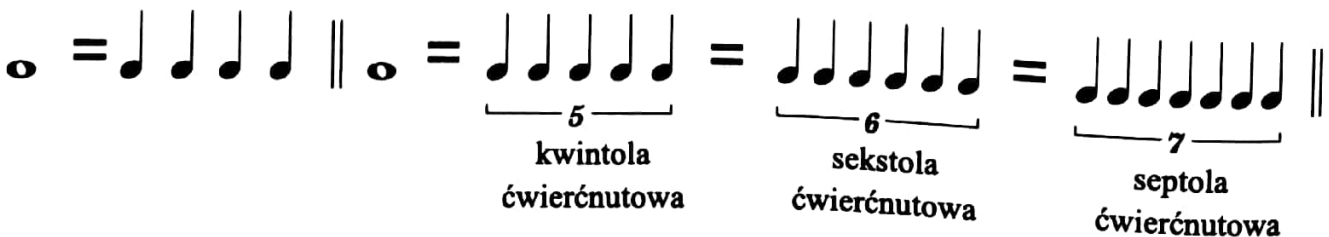
Cała nuta		triola półnotowa
Półnuta		triola ćwierćnotowa
Ćwierćnuta		triola ósemkowa
Ósemka		triola szesnastkowa
Szesnastka		triola trzydziestodwójkowa
Trzydziestodwójka		triola sześćdziesięcioczwórkowa

Podział wartości rytmicznej na cztery równe części jest podziałem regularnym.

Podzielenie wartości na 5, 6, 7 równych części, zamiast na regularne cztery - to podział nieregularny. Grupami niemiaryowymi z takiego podziału są: na 5 części - kwintola, na 6 - sekstola, na 7 - septola.

REGULARNY

NIEREGULARNY

W skład wszystkich grup niemiaryowych mogą wchodzić także pauzy.

O podziale wartości rytmicznych na jeszcze drobniejsze części będziecie uczyć się w ciągu swej dalszej nauki muzyki.

NIEREGULARNY PODZIAŁ w TRÓJDZIELNYM UKŁADZIE wartości rytmicznych

Trójdzielny (trójkowy) układ wartości rytmicznych dotyczy wartości rytmicznych z dodaną kropką. Regularny podział takich wartości rytmicznych polega na dzieleniu wartości dłuższej na trzy krótsze. Jeżeli zamiast takiego podziału podzielimy ją na dwie równe części otrzymamy podział nietypowy, czyli nieregularny. Powstała wartość nazywa się **duolą**. Czas jej trwania jest taki sam, jak trzy wartości krótsze z podziału regularnego.

Duola jest to grupa niemiarowa, która składa się z dwóch zamiast trzech nut. Jej znakiem graficznym jest klamra z cyfrą "2", przy czym niekiedy nie umieszcza się klamry, pozostawiając tylko "2". Ponieważ każdą wartość można podzielić na dwie krótsze wartości, zamiast na trzy, istnieją duole półnutowe, ćwierćnutowe, ósemkowe, szesnastkowe, trzydziestodwójkowe i sześćdziesięcioczwórkowe.

REGULARNY

NIEREGULARNY

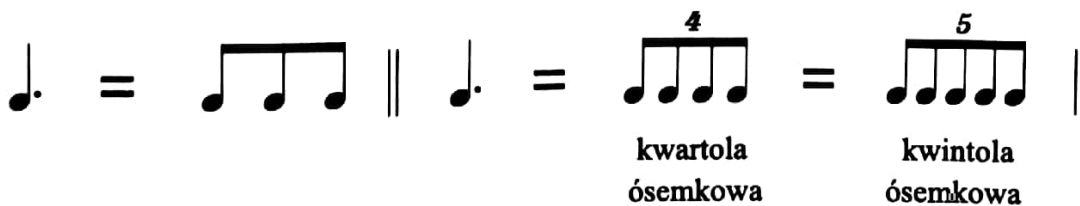

Cała nuta z kropką		duola półnutowa
Półnuta z kropką		duola ćwierćnutowa
Ćwierćnuta z kropką		duola ósemkowa
Ósemka z kropką		duola szesnastkowa
Szesnastka z kropką		duola trzydziestodwójkowa
Trzydziestodwójka z kropką		duola sześćdziesięcioczwórkowa

Wartość rytmiczną z kropką zamiast na regularne 3 można podzielić także na 4 i 5 równych części. W wyniku takiego podziału otrzymuje się **kwartolę** i **kwintolę** - jako grupy niemiarowe.

REGULARNY

NIEREGULARNY

kwartola
ósemkowa

kwintola
ósemkowa

W skład wszystkich grup niemiarowych mogą wchodzić także **pauzy**.

O podziale wartości rytmicznych na jeszcze drobniejsze części będziecie uczyć się w ciągu swej dalszej nauki muzyki.

Gdy poznaliście teoretycznie podział nieregularny i grupy niemiarowe, zaśpiewajmy melodie i piosenki z ich zastosowaniem. Poszukajcie w ćwiczeniach takich grup i zaznaczcie je; napiszcie w nich miary taktu. Wystukajcie także rytmy poniższych ćwiczeń.

ĆWICZENIE 1

Serenada Franza Schuberta, niemieckiego kompozytora epoki romantycznej, jest przykładem lirycznej miniatury instrumentalnej.

F. Schubert - *Serenada* t.1-4

